

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
19 жовтня 2023 року,
протокол № 2

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

19 жовтня 2023 року

М.П.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 073 Менеджмент
галузі знань 07 Управління та адміністрування
заочної форми навчання**

м. Хмельницький
2023

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри менеджменту, економіки,
статистики та цифрових технологій,
кандидатка економічних наук, доцентка
06 вересня 2023 року

_____ Тетяна ПІХНЯК

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри менеджменту,
економіки, статистики та цифрових технологій
08 вересня 2023 року, протокол № 1

Завідувачка кафедри, кандидатка економічних
наук, доцентка
08 вересня 2023 року

_____ Наталія ЗАХАРКЕВИЧ

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка
11 вересня 2023 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ЗМІСТ

		Стор.
1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	2
1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	2
1.2.	Лекції	3
1.3.	Семінарські (практичні, лабораторні) заняття	5
1.4.	Самостійна робота студентів	14
1.5.	Індивідуальні завдання	21
1.6.	Підсумковий контроль	23
2.	Схема нарахування балів	26
3.	Рекомендовані джерела	27
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	33

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	10	2	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 2. Економічна система	14	4	4	-	-	6	14	1	1	-	-	12
Тема 3. Виробництво, його сутність та роль у житті суспільства	10	2	2	-	-	6	10	2	1	-	-	7
Тема 4. Теорія товару і грошей	14	4	2	-	-	8	14	2	1	-	-	11
Тема 5. Капітал підприємства, його кругообіг та обіг	14	2	4	-	-	8	14	2	2	-	-	10
Тема 6. Доходи населення, їх формування та розподіл	14	4	4	-	-	6	14	-	-	-	-	14
Тема 7. Ринкова економіка: суть, функції і структура. Суб'єкти ринкової економіки	12	2	2	-	-	8	12	-	-	-	-	12
Тема 8. Підприємство та підприємництво в ринковій економіці	12	2	2	-	-	8	12	2	2	-	-	8
Тема 9. Капітал сфери обігу	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 10. Ринкові відносини в аграрному секторі	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 11. Держава та її економічні функції	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 12. Світове господарство і міжнародні економічні відносини	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 13. Економічні аспекти глобальних проблем	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Усього годин	150	32	32	-	-	86	150	10	8	-	-	132

1.2 Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
	Змістовий модуль 1	
1.	Предмет, метод і функції економічної теорії	1
1.1.	Становлення і основні етапи розвитку економічної теорії як науки.	
1.2.	Предмет економічної теорії.	
1.3.	Методи пізнання економічних процесів і явищ.	
2.	Економічна система суспільства	1
2.1.	Економічні потреби суспільства, їх суть і структура. Потреби та ресурси.	
2.2.	Економічні інтереси: суть, структура, класифікація.	
2.3.	Суть економічної системи, її структура. Змішана економічна система.	
2.4.	Власність як економічна категорія. Суб'єкти та об'єкти власності.	
2.5.	Типи, форми і види власності.	
3.	Виробництво, його сутність та роль у житті суспільства	2
3.1.	Виробництво як основа життя та розвитку суспільства. Процес праці і процес виробництва.	
3.2.		
3.3.	Основні фактори суспільного виробництва, їх взаємозв'язок.	
3.4.	Основні форми організації суспільного виробництва: натуральне і товарне.	
3.5.	Ефективність виробництва її економічні та соціальні показники.	
4.	Теорія товару і грошей	2
4.1.	Товар як фундаментальна категорія товарного виробництва.	
4.2.	Суть вартості товару та визначення її величини. Закон вартості, його сутність та функції.	
4.3.	Теоретичні концепції виникнення та сутність грошей.	
4.4.	Функції грошей. Види грошей. Закон грошового обігу.	
4.5.	Інфляція, її види, причини та соціально-економічні наслідки.	
4.6.	Вплив інфляції на економіку України. Антиінфляційна політика держави.	
5.	Капітал підприємства, його кругообіг та обіг	2
5.1.	Сутність капіталу, зміст та форма.	
5.2.	Промисловий капітал та його кругообіг.	
5.3.	Основний і оборотний капітал, час обороту капіталу та його складові частини.	
5.4.	Амортизація та відтворення основного капіталу. Фізичний та моральний знос основного капіталу.	
6.	Доходи населення, їх формування та розподіл	-
6.1.	Доходи, їх види та джерела формування. Сутність та механізм розподілу доходів.	
6.2.	Заробітна плата, її форми та системи. Номінальна та реальна заробітна плата.	
6.3.	Сімейні доходи. Заощадження. Крива Лоренца та коефіцієнт Джині.	
6.4.	Соціальні аспекти економічних відносин.	
7.	Ринкова економіка: суть, функції і структура. Суб'єкти ринкової	-

	економіки	
7.1.	Умови функціонування ринкової економіки. Суть і функції ринку.	
7.2.	Попит і пропозиція як елементи ринку. Ринкова рівновага.	
7.3.	Еластичність попиту і пропозиції.	
7.4.	Економічна сутність конкуренції. Закон конкуренції.	
7.5.	Суть, причини та види монополії.	
7.6.	Типи ринків недосконалої конкуренції.	
7.7.	Економічні наслідки монополізму.	
8.	Підприємство та підприємництво в ринковій економіці	2
8.1.	Сутність підприємництва його суб'єкти та форми.	
8.2.	Ризик в діяльності підприємства та управління ним.	
8.3.	Перспективи розвитку підприємництва в Україні.	
8.4.	Система державної підтримки малого і середнього бізнесу.	
9.	Капітал сфери обігу	-
9.1.	Сфера обігу в ринковій економіці. Суть, функції та місце сфери обігу у ринковій економіці.	
9.2.	Торговельний капітал та його еволюція за сучасних умов.	
9.3.	Генезис, природа і джерела позичкового капіталу. Норма позичкового проценту.	
9.4.	Акціонерно-корпоративний капітал. Цінні папери.	
10.	Ринкові відносини в аграрному секторі	-
10.1.	Рента та рентні відносини.	
10.2.	Агропромислова інтеграція і агропромисловий комплекс.	
10.3.	Державна політика регулювання сільськогосподарського виробництва.	
11.	Держава та її економічні функції	-
11.1.	Державне регулювання економіки: суть, межі, форми, методи та інструменти.	
11.2.	Фінансова система, її суть та структура.	
11.3.	Податки: суть, функції. Крива Лаффера.	
12.	Світове господарство і міжнародні економічні відносини	-
12.1.	Суть світового господарства, етапи його розвитку.	
12.2.	Форми міжнародних економічних відносин.	
12.3.	Економічна інтеграція. Її суть та стадії.	
12.4.	ТНК в системі міжнародних економічних зв'язків.	
13.	Економічні аспекти глобальних проблем	-
13.1.	Причини виникнення, сутність і класифікація глобальних проблем.	
13.2.	Паливно-енергетична та сировинна проблеми.	
13.3.	Екологічна криза та форми її прояву.	
13.4.	Демографічні проблеми світу та шляхи їх вирішення.	
13.5.	Необхідність і форми міжнародного співробітництва у вирішенні глобальних проблем та розвитку світового господарства.	
	Усього	10

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Предмет, метод і функції економічної теорії

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Становлення і основні етапи розвитку економічної теорії як науки.
- 1.2. Сучасні напрями, школи і течії економічної теорії.
- 1.3. Предмет економічної теорії. Функції економічної теорії.
- 1.4. Система економічних законів.
- 1.5. Методи пізнання економічних процесів і явищ:
- 1.6. Взаємозв'язок економічної теорії, економічної політики та господарської практики.

Аудиторна письмова робота

Виконання здобувачами вищої освіти тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: економічна теорія, предмет економічної теорії, економічні закони.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Зародження економіко-теоретичних знань. Становлення і основні етапи розвитку економічної теорії як науки. Сучасні напрями, школи і течії економічної теорії. Розвиток економічної думки в Україні.

Предмет економічної теорії і його тлумачення різними школами. Складові частини сучасної; економічної теорії. Позитивна та нормативна економічна теорія. Економічне мислення, його види та роль у розумінні економічного життя суспільства.

Економічні закони, принципи і категорії. Система економічних законів. Методологічні аспекти пізнання, механізму дії та використання економічних законів.

Методи пізнання економічних процесів і явищ. Загальні та спеціальні методи наукового пізнання та їх використання. Функції економічної теорії.

Місце економічної теорії в системі економічних наук. Економічна теорія та економічна політика. Економічна теорія як основа економічної політики. Основні напрями, пріоритети, методи, інструменти економічної політики.

Тема 2. Економічна система суспільства

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Економічні потреби суспільства, їх суть і структура. Корисність продукту. Потреби та ресурси.
- 2.2. Економічні інтереси: суть, структура, класифікація. Взаємодія потреб та інтересів як рушійна сила соціально-економічного прогресу.
- 2.3. Суть економічної системи, її структура. Типи економічних систем. Змішана економічна система.
- 2.4. Власність як економічна категорія. Суб'єкти та об'єкти власності.
- 2.5. Структура економічної власності. Типи і форми власності.
- 2.6. Основні тенденції у відносинах власності на сучасному етапі.
- 2.7. Особливості розвитку відносин власності в Україні. Економічна суть роздержавлення власності. Приватизація.

Аудиторна письмова робота

Виконання здобувачами вищої освіти тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: економічні потреби, економічні інтереси, економічна система, власність, форми власності, типи власності.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Економічні потреби суспільства, їх суть та структура. Піраміда Маслоу. Поняття безмежності потреб. Закон зростання потреб та механізм його дії. Проблеми використання закону зростання потреб у процесі виробництва матеріальних благ. Економічні блага.

Економічні інтереси: сутність, суб'єкти, класифікація. Суперечності інтересів економічних суб'єктів та форми їх розв'язання. Інтереси і потреби: діалектика взаємозв'язку. Взаємодія потреб та інтересів як рушійна сила соціально-економічного прогресу.

Економічна система, її сутність та основні структурні елементи. Типи економічних систем. Традиційна економіка. Економічна система вільного капіталізму. Командно-адміністративна система. Система змішаної економіки. Перехідні економічні системи, їх зміст та основні риси. Формування інституційних та економічних умов переходу до нової системи господарювання. Криза та розпад командно-адміністративної системи і необхідність переходу економіки постсоціалістичних країн до ринкових відносин. Концепції різноманітності форм переходу різних країн до ринкової економіки.

Основні напрямки формування сучасних ринкових відносин. Формування державного і ринкового механізмів регулювання економіки.

Власність як економічна категорія. Суб'єкти та об'єкти. Типи, форми і види власності. Основні тенденції розвитку власності на сучасному етапі. Необхідність різноманітних форм власності в ринковій економіці. Трансформація форм власності в Україні. Роздержавлення. Приватизація. Світовий досвід. Сучасний стан відносин власності в Україні. Економічні школи щодо періодизації суспільного розвитку.

Семінарське заняття 2

Тема 3. Виробництво, його сутність та роль у житті суспільства

Питання для усного опитування та дискусії

- 4.1. Виробництво як основа життя та розвитку суспільства. Процес праці і процес виробництва.
- 4.2. Економічний вибір. Крива виробничих можливостей. Основні фактори суспільного виробництва, їх взаємозв'язок.
- 4.3. Ресурси виробництва та їх види.
- 4.4. Ефективність виробництва її економічні та соціальні показники.
- 4.5. Основні форми організації суспільного виробництва: натуральне і товарне. Суспільний поділ праці.
- 4.6. Товарне виробництво як основа ринкової економіки.

Аудиторна письмова робота

Виконання здобувачами вищої освіти тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: виробництво, ресурси, крива виробничих можливостей, товарне виробництво.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Виробництво як визначальний фактор потреб суспільства та їх розвитку. Зміст і структура суспільного виробництва. Матеріальне та нематеріальне виробництво, їх сутність і взаємозв'язок.

Ресурси виробництва та їх види. Використання економічних ресурсів. Абсолютна та відносна обмеженість (рідкісність) ресурсів. Межа економічних можливостей.

Економічний вибір. Крива виробничих можливостей. Основні фактори виробництва та їх взаємозв'язок. Ефективність виробництва, її сутність, економічні та соціальні показники.

Форми організації суспільного виробництва: натуральне і товарне. Еволюція товарного виробництва. Товарне виробництво, умови та причини його виникнення. Проста і розвинена форми товарного виробництва, їх спільні риси та відмінності. Товарне виробництво як основа ринкової економіки та його роль в економічному розвитку суспільства.

Тема 4. Теорія товару і грошей

Питання для усного опитування та дискусії

- 5.1.Товар як фундаментальна категорія товарного виробництва.
- 5.2.Закон вартості, його сутність та функції.
- 5.3.Розвиток товару і товарного виробництва в сучасних умовах.
- 5.4.Еволюція форм вартості і виникнення грошей. Роль грошей в ринковій економіці. Суть грошей, їх функції. Гроші та ціна.
- 5.5.Грошовий обіг, його закони і методи регулювання. Сучасні зміни в ринковому обігу.
- 5.6.Суть, причини, наслідки інфляції, шляхи подолання.

Аудиторна письмова робота

Виконання здобувачами вищої освіти тестових та практичних завдань з питань теми заняття.

Практичні ситуації

а) Визначте величину вартості одиниці продукції.

Індивідуальні затрати на виробництво товару однакової споживної вартості у I групі підприємств дорівнюють 8 годин, у II групі - 10 годин, у III групі - 12 годин. Перша група виробляє 200 одиниць товару, друга група - 800, третя група - 300.

б) Розрахуйте обсяг грошової маси, необхідної для обігу, якщо швидкість обігу грошової одиниці - 3, фізичний обсяг товарів - 4 одиниці, а середня ціна - 8 грн. за одиницю товару.

Методичні вказівки:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: товар, вартість, мінова вартість, гроші, інфляція.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Товар і його властивості. Вартість. Мінова вартість. Споживна вартість та її показники. Теорії вартості: трудова, маржиналістська і неокласична. Розвиток товару і товарного виробництва за сучасних умов.

Теоретичні концепції виникнення та сутність грошей. Функції грошей. Історичний підхід у розгляді функцій грошей. Види грошей: паперові, металеві, кредитні, безготівкові, електронні. Обіг готівкових та безготівкових грошей. Сучасні зміни в грошовому обігу. Закон грошового обігу. Історичний досвід України в створенні національної грошової одиниці.

Інфляція, її суть і причини. Темпи інфляції. Види інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції.

Роль міжнародних інвестицій у відновленні України.

Семінарське заняття 3

Тема 5. Капітал підприємства, його кругообіг та обіг

Питання для усного опитування та дискусії

- 7.1.Сутність капіталу, його матеріально-речовий зміст та соціально-економічна форма.
- 7.2.Промисловий капітал та його кругообіг.
- 7.3.Основний і оборотний капітал. Час обороту капіталу та його складові частини.
- 7.4.Амортизація та відтворення основного капіталу. Фізичний та моральний знос основного капіталу.
- 7.5.Оборотні засоби та їх структура.
- 7.6.Показники ефективності використання основного та обігового капіталу. Рентабельність.

Аудиторна письмова робота

Виконання здобувачами вищої освіти тестових та практичних завдань з питань теми заняття.

1.Обрахувати загальну суму власного капіталу підприємства «Шанс», якщо відомо:

- Зареєстрований капітал – 25000, 00 грн.;
- Резервний капітал – 15000,00 грн.;
- Додатковий капітал – 8500,00 грн.;
- Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) – 28650,00 грн.;

- Вилучений капітал – 5000,00 грн.

2. Виробничий цикл продовжується протягом 6 місяців. Для його забезпечення авансується 90 тис. грн. од. на закупку сировини і матеріалів, і 15 тис. грн. од. – на паливо і електроенергію. Заробітна плата виділяється кожного місяця по 10 тис. грн. од. Визначте величину оборотного капіталу і число його оборотів протягом року.

Методичні вказівки:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: капітал, кругооборот капіталу, основний капітал, оборотний капітал, амортизація, рентабельність.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Сутність капіталу, його матеріально-речовий зміст та соціально-економічна форма. Капітал як фактор виробництва. Структура капіталу та його обіг. Кругообіг капіталу. Промисловий капітал. Стадії кругообігу і функціональні форми промислового капіталу. Основний капітал. Фізичне та моральне зношення основного капіталу. Механізм відтворення основного капіталу. Амортизація. Норма амортизації. Амортизаційний фонд як одне з джерел відтворення основного капіталу. Обіговий капітал. Час і швидкість обігу. Фактори, що впливають на швидкість обігу. Оборотні засоби та їх структура. Показники ефективності використання основного та обігового капіталу. Рентабельність.

Семінарське заняття 4

Тема 8. Підприємство та підприємництво в ринковій економіці

Питання для усного опитування та дискусії

- 8.1. Сутність підприємництва та умови його існування. Види, суб'єкти та форми підприємництва.
- 8.2. Підприємство як суб'єкт економічної системи. Функції підприємств.
- 8.3. Ризик в діяльності підприємства та управління ним. Проблеми банкрутства.
- 8.4. Перспективи розвитку підприємництва в Україні.
- 8.5. Система державної підтримки малого і середнього бізнесу.

Аудиторна письмова робота

Виконання здобувачами вищої освіти тестових завдань з питань теми заняття

Методичні вказівки:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: підприємство, підприємництво, банкрутство.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Підприємство як суб'єкт економічної системи. Організаційно-правові форми підприємств. Соціально-економічна характеристика підприємств. Функції підприємства. Організація процесу виробництва. Обмеженість ресурсів та шляхи її подолання.

Продукція підприємств та її економічні форми. Суть підприємництва та умови його існування. Види та суб'єкти підприємницької діяльності. Форми підприємництва. Підприємництво і бізнес. Перспективи розвитку підприємництва в Україні. Проблема банкрутства підприємств. Законодавство про банкрутство.

Переваги і недоліки цифровізації для малих та середніх підприємств.

Стратегії для відновлення промислового виробництва країни. Виклики та можливості для малого бізнесу під час та після завершення війни в Україні. Програми підтримки малого та середнього бізнесу під час відновлення.

1.4. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти заочної форми навчання є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом і виконується у вигляді контрольної роботи в позааудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни. Контрольна робота виконується самостійно з одержанням необхідних консультацій від науково-педагогічного працівника у міжсесійний період.

Форма контролю контрольної роботи – перевірка виконаних завдань. Питання самостійної роботи виносяться на підсумковий семестровий контроль.

1.4.1 Методичні рекомендації до виконання самостійної (контрольної) роботи

Контрольна робота дозволяє здобувачам вищої освіти заочної форми навчання засвоїти теми з навчальної дисципліни і передбачає виконання трьох завдань з обраного варіанту. Варіант контрольної роботи закріплюється за здобувачами вищої освіти і доводиться до їх відому методистом курсу.

Робота подається в надрукованому вигляді на аркушах формату А 4. Стандартними вимогами для комп'ютерного виконання тексту роботи є шрифт Times New Roman розміром кегля 14 при міжрядковому інтервалі 1,5. Не лише зміст, але й форма роботи мусить відповідати чинним вимогам. Першою її сторінкою є титульний аркуш, де зазначається назва вищого навчального закладу та кафедри, на яку подається робота, навчальний предмет, прізвища виконавця і рецензента.

Перше завдання складається з п'яти питань різних тем. Виконання цього завдання має містити стислий виклад матеріалу з наведених питань з використанням актуальних навчальних і наукових літературних джерел, нормативно-правових актів, графічного та аналітичного матеріалу (за необхідності) тощо. Друге завдання складається з п'яти тестових завдань різних тем, на які потрібно вказати одну вірну відповідь. Третє завдання передбачає розв'язок задачі.

Обов'язковим є наявність переліку використаної літератури з посиланням на неї в тексті контрольної роботи. Наприкінці роботи виконавцем ставиться особистий підпис і дата завершення роботи.

1.4.2. Варіанти завдань для виконання самостійної (контрольної) роботи

Варіант 1

Завдання 1.

1. Власність як економічна категорія.
2. Науково-технічний прогрес та його роль у розвитку економіки.
3. Переваги та недоліки малого підприємництва.
4. Проаналізуйте ефективність державного сектору економіки України..
5. Роль ООН та інших міжнародних суспільно-політичних організацій у вирішенні глобальних проблем сьогодення.

Завдання 2.

1. Економічна теорія виконує:
 - а) пізнавальну функцію;
 - б) практичну функцію;
 - в) ідеологічну функцію;
 - г) усі ці функції.
2. Споживча вартість – це:
 - а) пропорції, в яких обмінюються товари;
 - б) суспільно-необхідні витрати праці на виробництво товару;
 - в) здатність товару задовольняти певні потреби споживача;
 - г) найнижча з корисностей від споживання даного блага.
3. Що є джерелом торгового прибутку?
 - а) частина додаткової вартості створена у матеріальному виробництві;
 - б) торгова націнка;
 - в) різниця між вартістю товару та ціною виробництва;

- г) правильні відповіді а), б);
 - д) правильні відповіді б), в).
4. При розрахунку ефективності впровадження у виробництво інвестиційного проекту гроші виконують функцію:
- а) міри вартості;
 - б) засобу обігу;
 - в) засобу платежу;
 - г) засобу заощадження.
5. Перший рівень банківської системи:
- а) утворюють інвестиційні фонди;
 - б) утворюють комерційні банки;
 - в) утворюють небанківські установи;
 - г) утворює центральний банк.

Завдання 3.

Розрахуйте обсяг грошової маси, необхідної для обігу, якщо швидкість обігу грошової одиниці - 20, фізичний обсяг товарів - 1000 одиниць, а середня ціна - 35 грн. за одиницю товару.

Варіант 2

Завдання 1.

- 1. Економічна суть роздержавлення власності. Приватизація..
- 2. Кругообіг капіталу, його стадії та функціональні форми.
- 3. Рівень та якість життя населення України.
- 4. Державна підтримка сільськогосподарського виробника.
- 5. ТНК в системі міжнародних економічних зв'язків.

Завдання 2.

- 1. Яка з наведених характеристик не властива потребам:
 - а) динамізм зростання;
 - б) різноманітність;
 - в) обмеженість;
 - г) необмеженість.
- 2. Постійний капітал – це:
 - а) частина капіталу, затрачена на придбання засобів виробництва, і в процесі виробництва не змінюється;
 - б) частина капіталу, яка авансується на придбання засобів виробництва, і в процесі виробництва створює додаткову вартість;
 - в) частина капіталу, яка авансується на придбання робочої сили, і в процесі виробництва створює додаткову вартість;
 - г) частина капіталу, затрачена на придбання робочої сили, і в процесі виробництва не змінюється.
- 3. Фіктивний капітал – це:
 - а) капітал, який функціонує у процесі виробництва;
 - б) капітал, який існує у формі цінних паперів;
 - в) сума промислового капіталу та капіталу, який існує у формі цінних паперів;
 - г) немає правильної відповіді.
- 4. Який вид ренти пов'язаний з розходженням у природній якості землі?
 - а) абсолютна рента;
 - б) диференціальна рента І;
 - в) диференціальна рента ІІ;
 - г) монопольна рента.
- 5. Крива Лоренца показує:
 - а) ступінь нерівності у розподілі суспільних доходів;
 - б) ступінь диференціації доходів працівників різних галузей;
 - в) залежність між розміром доходу та рівнем споживання;
 - г) залежність між кількістю членів сім'ї та загальним рівнем її доходів.

Завдання 3.

Яку ренту приносила ділянка землі, продана за 100 тис. грн., якщо банківський процент на той час складав 25 %?

Варіант 3

Завдання 1.

1. Взаємозв'язок потреб та інтересів.
2. Шляхи подолання інфляції в економіці України.
3. Показники економічної та соціальної ефективності виробництва в Україні.
4. Кредит як форма руху позичкового капіталу, його сутність і види.
5. Агропромислова інтеграція.

Завдання 2.

1. Економічні закони характеризуються:
 - а) суб'єктивністю;
 - б) об'єктивністю;
 - в) партійністю;
 - г) носять класовий характер.
2. Абстрактна праця – це :
 - а) праця як витрата енергії у фізіологічному змісті;
 - б) форма прояву суспільного характеру праці;
 - в) історична категорія, властива товарному виробництву;
 - г) якісно неоднорідна праця окремих виробників;
 - д) правильні відповіді а), б), в);
 - е) правильні відповіді б), в), г).
3. Акція – це цінний папір, який:
 - а) свідчить про те, що його власник є кредитором держави чи підприємства;
 - б) дає право його власнику на одержання певного доходу у формі дивіденду;
 - в) свідчить про внесення його власником певної частки в капітал акціонерного товариства;
 - г) дає право його власнику на одержання щорічного гарантованого доходу;
 - д) правильні відповіді б) і в).
4. Комерційний кредит – це:
 - а) кредит у формі нерухомого майна;
 - б) кредит у формі основних фондів;
 - в) кредит у грошовій формі під заставу нерухомості;
 - г) кредит між суб'єктами господарювання, які не є кредитними установами.
5. Збитковим вважається підприємство, де:
 - а) відсутній прибуток;
 - б) низька рентабельність;
 - в) низька заробітна плата;
 - г) витрати перевищують виручку;
 - д) недостатньо ефективна організація виробництва.

Завдання 3.

Номінальна вартість однієї акції – 4000 грн., розмір річного дивіденду – 50 % на акцію, рівень позичкового банківського процента – 20 %. Визначте курсову ціну акції.

Варіант 4

Завдання 1.

1. Сучасні школи економіки та напрямки їх досліджень.
2. Характеристика ринкової економічної системи.
3. Сучасні зміни в грошовому обігу.
4. Інфляційний процес в Україні: причини та шляхи подолання.
5. Акціонерні товариства, їх риси, види та відмінності.

Завдання 2.

1. Приватизація – це:
 - а) перехід об'єкта у власність місцевих органів влади;
 - б) передача майна в оренду з правом наступного викупу;
 - в) відчуження державної власності на користь приватних осіб;
 - г) розподіл частини державної власності серед юридичних осіб.
2. Споживна вартість – це:
 - а) здатність товару задовольняти яку-небудь потребу;
 - б) здатність товару у визначених кількісних пропорціях обмінюватися на інші товари;
 - в) суспільний носій вартості;
 - г) немає правильної відповіді.
3. Банківський кредит – це:
 - а) кредит, який надають один одному функціонуючі капіталісти у формі товарного капіталу;
 - б) рух позичкового капіталу як відокремленої частини промислового капіталу;
 - в) позика грошових коштів державою у населення;
 - г) грошова позика, яка надається банками функціонуючим капіталістам;
 - д) правильні відповіді б) і г).
4. Облікова ставка – це:
 - а) курс державних цінних паперів;
 - б) процентна ставка за позиками, які надає центральний банк комерційним банкам;
 - в) норма обов'язкових резервів комерційних банків;
 - г) процентна ставка за позиками комерційних банків.
5. В адміністративно-командній економіці:
 - а) існує лише приватна форма власності;
 - б) існує лише державна форма власності;
 - в) держава регулює економічну діяльність на основі традицій і звичаїв;
 - г) використовується відстала техніка і ручна праця.

Завдання 3.

Вартість виробленої продукції складає 10 тис. грн, вартість основних фондів, за допомогою яких вона вироблена – 50 тис. грн, вартість використаних матеріалів – 2 тис. грн. Розрахуйте значення показників фондівіддачі та фондомісткості, матеріалівіддачі та матеріаломісткості.

Варіант 5

Завдання 1.

1. Ефективність суспільного виробництва та її показники.
2. Диференціація доходів населення України.
3. Реформування відносин власності в Україні.
4. Товарне виробництво, його сутність та етапи розвитку.
5. Фондова біржа, її виникнення, функції та види угод.

Завдання 2.

1. Економічний закон - це:
 - а) наукове поняття, що характеризує окремі сторони економічного явища;
 - б) суттєві, стійкі та необхідні причинно-наслідкові зв'язки і взаємозалежності даного економічного процесу;
 - в) узагальнення, що лежить в основі певного економічного явища;
 - г) немає правильної відповіді.
2. Яке з положень є визначенням товарного виробництва?
 - а) це процес перетворення людиною природних благ в економічні;
 - б) це організація суспільного господарства, за якої господарюючі суб'єкти виробляють продукти і послуги для обміну, продажу;
 - в) це організація суспільного господарства, за якої господарюючі суб'єкти виробляють необхідні продукти і послуги;
 - г) це процес створення людиною вартості та споживчої вартості.
3. Позичковий процент – це:

- а) частина прибутку, яку отримує промисловий капіталіст;
 - б) частина прибутку, яку отримує власник грошового капіталу;
 - в) весь прибуток, який виробляється за допомогою позичкового капіталу;
 - г) частина середнього прибутку, яку функціонуючий капіталіст сплачує власнику грошового капіталу;
 - д) правильні відповіді б) і г).
4. Які чинники зумовлюють зростання реальної заробітної плати?
- а) зростання рівня інфляції;
 - б) зниження цін на товари та послуги;
 - в) запровадження платного навчання, медичного обслуговування;
 - г) зростання потреб працюючого населення.
5. Основний капітал переносить свою вартість на вартість виготовленого продукту:
- а) частинами упродовж декількох виробничих циклів;
 - б) повністю і відразу у кожному виробничому циклі;
 - в) повністю упродовж декількох виробничих циклів;
 - г) відразу упродовж декількох виробничих циклів.

Завдання 3.

Суспільна ціна виробництва 1 тони сільськогосподарської продукції становить 100 грн. Із земельної ділянки отримали 5 т. продукції, індивідуальна ціна виробництва якої дорівнює 250 грн. Розрахуйте величину диференціальної ренти.

Варіант 6

Завдання 1.

1. Структура ринку.
2. Система державної підтримки малого і середнього бізнесу.
3. Кредит як форма руху позичкового капіталу. Форми кредиту.
4. Соціальні аспекти економічних відносин. Рівень та якість життя населення.
5. Причини виникнення, сутність і класифікація глобальних проблем.

Завдання 2.

1. За характером виникнення потреби поділяються на:
 - а) первинні, вторинні;
 - б) першочергові, другорядні;
 - в) колективні, групові.
2. Змішана економіка – це:
 - а) економічна система, в якій матеріальні ресурси перебувають у державній власності, а основним регулятором економіки є ринковий механізм;
 - б) економічна система, в якій матеріальні ресурси перебувають у приватній власності, а основним регулятором економіки є директивний план;
 - в) економічна система в якій співіснують приватна та державна власність і яка спирається на ринковий механізм;
 - г) економічна система, в якій матеріальні ресурси перебувають у державній власності, а регулятором економіки є державне регулювання
3. Відношенням вартості чистого продукту до вартості засобів праці визначається показником:
 - а) фондівіддача;
 - б) фондомісткість;
 - в) продуктивність праці;
 - г) матеріалівіддача.
4. Крива виробничих можливостей – це:
 - а) обсяги виробництва товарів чи послуг, що можуть бути доставлені на ринок всіх підприємств., що функціонують в галузі по кожній із можливих ринкових цін
 - б) графік, який ілюструє зв'язок між ціною певного товару чи послуги та кількістю споживачів, що бажають придбати його за даною ціною. Є графічним зображенням графіку попиту

в) залежність, що графічно ілюструє можливості одночасного виробництва двох продуктів з урахуванням обмеженості ресурсів, що витрачаються на виробництво цих продуктів.

г) крива, яка характеризує залежність бюджетних доходів від середнього рівня податкових ставок у країні.

5. Основні функції підприємства:

а) задоволення потреб персоналу підприємства;

б) удосконалення структури підприємства, її адаптація до внутрішніх та зовнішніх змін;

в) створення та підтримка потенціалу для майбутнього розвитку, безперервності існування підприємства;

г) задоволення зовнішніх вимог до підприємства та пред'явлення власних вимог до навколишнього середовища;

д) усі відповіді правильні.

Завдання 3. Робітник 5-го розряду працював у цеху 20 робочих днів. Тарифний коефіцієнт для робітника цього розряду – 2,0, денна тарифна ставка робітника 1-го розряду визначена в розмірі 25 грн. Визначте денну і місячну заробітну плату робітника, а також вкажіть, до якої системи заробітної плати належить така організація оплати праці?

Варіант 7

Завдання 1.

1. Необхідність і форми міжнародного співробітництва у вирішенні глобальних проблем та розвитку світового господарства.

2. Бюджетно-податкова система як інструмент економічної політики держави.

3. Функціональний розподіл доходів. Заробітна плата, її форми та системи. Номінальна та реальна заробітна плата.

4. Ризик в діяльності підприємства та управління ним. Проблеми банкрутства.

5. Розвиток товару і товарного виробництва в сучасних умовах.

Завдання 2.

1. Економічна теорія вивчає:

а) спосіб виготовлення і споживання різноманітних видів продукції;

б) всі види діяльності людей, які забезпечують їм матеріальні умови життя;

в) виробничі відносини у взаємодії з продуктивними силами, механізм дії економічних законів, способи і методи управління суспільним відтворенням і визначає найбільш ефективні напрями господарювання.

2. Які форми власності спричинили поглиблення глобальних проблем людства?

а) розвиток акціонерної власності;

б) розвиток капіталістичної власті;

в) тотальне одержавлення власності.

3. Закон вартості - це закон, який:

а) передбачає, що виробництво й обмін товарів мають здійснюватися на основі їхньої вартості, тобто як обмін еквівалентів;

б) визначає кількість продукту, який споживачі готові та спроможні купити за певну ціну протягом відповідного проміжку часу і в певному місці;

в) виражає взаємозалежність між кількістю товарів і послуг, які хоче купити або отримати споживач, і обсягом товарів і послуг, які пропонує виробник.

4. Гроші – це:

а) золото і срібло, які використовуються для обміну на інші товари;

б) будь-який товар, що можна обмінювати на будь-який інший товар;

в) це особливий товар, який виконує роль загального еквівалента і виступає посередником в обміні товарами та виражає економічні відносини між людьми;

г) платіжний засіб, що декретується державою.

5. Чим зумовлена необхідність зв'язків між незалежними країнами?

а) прагнення народів вижити в умовах надмірного нарощування ядерних потенціалів;

б) розгортанням науково-технічної революції;

в) необхідністю спеціалізації та кооперуванням виробництвом;

г) потребами у взаємному збагаченні культури.

Завдання 3. Вартість виробленої продукції складає 10 000 гривень, середньорічна вартість основних фондів, за допомогою яких вона вироблена – 2 000 гривень, вартість використаних матеріалів – 400 гривень. Розрахуйте значення показників фондівіддачі та фондомісткості, матеріалівіддачі та матеріаломісткості.

Варіант 8

Завдання 1.

1. Методи пізнання економічних процесів і явищ.

2. Виробництво як основа життя та розвитку суспільства. Процес праці і процес виробництва.

3. Закон вартості, його сутність та функції.

4. Промисловий капітал та його кругообіг.

5. Аграрні відносини, їх зміст та специфіка

Завдання 2.

1. *Рентабельність – це:*

- а) це постійне і безперервне відновлення засобів праці у натуральному і вартісному вираженні;
- б) відношення вартості випущеної продукції у вартісному виразі до середньорічної вартості основних виробничих фондів;
- в) відносний показник прибутковості, що характеризує ефективність господарської та фінансової діяльності підприємства;
- г) сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати. Чистий прибуток це прибуток після сплати податків.

2. *Якщо люди об'єднали свої паї для будівлі багатоквартирного будинку заради задоволення своїх потреб у житлі, то цей будинок після закінчення забудови буде в такій формі власності:*

- а) кооперативна;
- б) корпоративна;
- в) індивідуальна;
- г) акціонерна.

3. *Теорія прав власності сформульована зокрема:*

- а) К. Марксом;
- б) Дж. М. Кейнсом;
- в) Р. Коузом;
- г) М. І. Туган-Барановським.

4. *Капітал підприємства – це:*

- а) загальну вартість засобів у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах, інвестованих у формування його активів з метою отримання прибутку (доходу);
- б) це сума заборгованості власників (учасників) за внесками до статутного капіталу;
- в) надання відповідних грошових сум в борг на певний час за відповідну плату (проценти);
- г) кредитний цінний папір, який підтверджує внесення грошової суми і зобов'язання повернути номінальну вартість цього паперу в передбачений термін з виплатою фіксованого проценту.

5. *Яким нормативно – правовим документом визначений порядок нарахування амортизації основних засобів:*

- а) процесуальним кодексом України;
- б) Податковим кодексом України;
- в) кодексом про адміністративні правопорушення;
- г) правильною відповіді не має.

Завдання 3. 1.Нарахувати річну та місячну суму амортизації використовуючи прямолінійний метод.

Підприємством придбано об'єкт сейф офісний, первісна вартість якого - 7220 грн.

Підприємством установлені:

- строк корисного використання - 10 років;
- ліквідаційна вартість - 200 грн.;
- метод амортизації - прямолінійний.

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів-оглядів. Завдання обирається здобувачем вищої освіти на початку семестру і виконується за усталеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів-оглядів

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферат (лат. *refere* – доношу, повідомляю, переказую) – це короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Зі свого боку, реферат-огляд складається на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Реферат-огляд, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності).

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с.8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – до 15 сторінок формату А4.

1.5.2. Темі рефератів-оглядів

1. Зародження економічної теорії і основні етапи її розвитку.
2. Сучасні напрями в економічній теорії
3. Застосування сучасних поглядів економістів у процесі реформування національної економіки.
4. Розвиток економічної думки в Україні.
5. Ступені пізнання економічних законів та їх використання в господарській діяльності
6. Відносини власності в суспільному виробництві як детермінантний чинник економічної системи
7. Інформація як сучасний фактор виробництва.
8. Командно-адміністративна економічна система.
9. Змішані (поліформічні) системи та моделі переходу до них
10. Перехідна економічна система та особливості її формування в Україні.
11. Невидима рука ринку і досконала конкуренція.
12. Економічна політика України в контексті досвіду інших країн.
13. Сутність та основні форми процесу роздержавлення в Україні.
14. Основні особливості етапів приватизації в Україні.
15. Розвиток форм вартості та відносин обміну як історичний процес виникнення грошей
16. Теорії вартості товару (трудова, маржиналістська, неокласичного синтезу).
17. Функції закону вартості та його роль в переростанні простого товарного виробництва у розвинене капіталістичне товарне виробництво.
18. Спільні ознаки і відмінності простого товарного та розвиненого капіталістичного товарного виробництва.
19. Двоїстий характер праці, уречевленої в товарі.
20. Специфіка прояву суспільного характеру праці і виробництва.
21. Товар як економічна категорія в поглядах економістів ХХ століття.
22. Реалізація положень монетарної теорії в практиці економічних реформ в Україні.
23. Сутнісні особливості сучасних грошей та їх функції.

24. Природа сучасного кредиту та кредитної політики.
Кредит та його роль у ринковій економіці.
25. Грошовий обіг у відкритій економіці.
26. Конкуренція і монополія в ринковій економіці.
27. Антимонопольна політика держави
28. Особливості формування ринкових відносин в Україні на сучасному етапі.
29. Цінова еластичність попиту і пропозиції.
30. Товарні та фондові біржі і їх роль у відтворенні суспільного виробництва.
31. Державне регулювання різних видів ринків в Україні
32. Світовий досвід правового захисту вільної конкуренції на ринку.
33. Основні тенденції розвитку різних видів ринку в Україні.
34. Захист від недобросовісної конкуренції в українському законодавстві.
35. Національна поліція у боротьбі з тіньовими ринками.
36. Інфляція та шляхи її подолання.
37. Специфіка формування витрат в процесі кругообігу промислового, торгівельного та банківського капіталів
38. Підприємництво і стан його розвитку в Україні під час війни.
39. НТП як чинник ефективності господарської діяльності підприємства.
40. Державна підтримка малого підприємництва в Україні під час війни.
41. Основні умови легітимації діяльності підприємства в Україні.
Порівняльна характеристика організаційно-правових форм підприємництва в Україні.
42. Державне регулювання економіки та його методи.
Державний бюджет і його роль у соціально-економічному розвитку країни.
43. Соціальна відповідальність підприємницьких структур.
44. Прибуток як економічна форма реалізації власності на капітал.
45. Нагромадження і його ефективність
46. Специфіка функціонування робочої сили як фактора виробництва
47. Земельна рента як економічна форма реалізації власності на землю та її види
48. Електронні гроші та форми їх застосування.
49. Особливості оплати праці в Україні.
50. Сімейні доходи населення: джерела формування і напрямки використання.
51. Заробітна плата, її функції форми та системи.
52. Соціальний захист населення України в умовах війни
53. Агропромисловий комплекс, його функції і структура.
54. Світове господарство: суть, об'єктивні основи становлення та особливості розвитку на сучасному етапі.
55. Міжнародне співробітництво у розв'язанні глобальних проблем як чинник розвитку світового господарства.
56. Суть і об'єктивні основи міжнародної економічної інтеграції.
57. Вплив світової фінансової кризи на економіку України.
58. Економічні аспекти глобальних проблем.
59. Політика зайнятості в Україні під час війни.
60. Корупція в процесі відновлення країни.
61. Проблема безробіття в умовах післявоєнного відновлення країни.
62. Цифровізація та її вплив на ефективність державних послуг.
63. Роль електронної комерції у відновленні економіки після війни.
64. Цифровізація та її вплив на розвиток «зелених» технологій та сталого розвитку.
65. Вплив штучного інтелекту на сучасну економіку.
66. Можливості використання штучного інтелекту в діяльності сучасних підприємств
67. Інструменти штучного інтелекту у формуванні та збереженні трудового потенціалу.
68. Глобалізація економіки країни в умовах розвитку штучного інтелекту.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Становлення і основні етапи розвитку економічної теорії як науки.
2. Сучасні напрями, школи і течії економічної теорії.
3. Предмет економічної теорії. Функції економічної теорії.
4. Система економічних законів.
5. Методи пізнання економічних процесів і явищ:
6. Взаємозв'язок економічної теорії, економічної політики та господарської практики.
7. Економічні потреби суспільства, їх суть і структура. Корисність продукту. Потреби та ресурси.
8. Економічні інтереси: суть, структура, класифікація. Взаємодія потреб та інтересів як рушійна сила соціально-економічного прогресу.
9. Суть економічної системи, її структура. Типи економічних систем. Змішана економічна система.
10. Власність як економічна категорія. Суб'єкти та об'єкти власності.
11. Структура економічної власності. Типи і форми власності.
12. Основні тенденції у відносинах власності на сучасному етапі.
13. Особливості розвитку відносин власності в Україні. Економічна суть роздержавлення власності. Приватизація.
14. Виробництво як основа життя та розвитку суспільства. Процес праці і процес виробництва.
15. Економічний вибір. Крива виробничих можливостей. Основні фактори суспільного виробництва, їх взаємозв'язок.
16. Ресурси виробництва та їх види.
17. Ефективність виробництва її економічні та соціальні показники.
18. Основні форми організації суспільного виробництва: натуральне і товарне. Суспільний поділ праці.
19. Товарне виробництво як основа ринкової економіки.
20. Товар як фундаментальна категорія товарного виробництва. Вартість товару.
21. Суть вартості товару та визначення її величини. Теорії вартості.
22. Закон вартості, його сутність та функції.
23. Розвиток товару і товарного виробництва в сучасних умовах.
24. Еволюція форм вартості і виникнення грошей. Роль грошей в ринковій економіці. Суть грошей, їх функції. Гроші та ціна.
25. Грошовий обіг, його закони і методи регулювання. Сучасні зміни в ринковому обігу.
26. Суть, причини, наслідки інфляції, шляхи подолання.
27. Об'єктивні передумови виникнення ринку. Основні ознаки ринкової економіки.
28. Суть і функції ринку
29. Структура ринку.
30. Основні суб'єкти ринкової економіки:
31. Попит і пропозиція як елементи ринку. Закон попиту і пропозиції.
32. Ціни та ціноутворення.
33. Конкуренція: суть, форми, методи. Закон конкуренції.
34. Суть, причини та види монополії. Форми монополій. Монопольна влада. Економічні наслідки монополізму. Проблема обмеження конкуренції з боку монополій.
35. Держава як організатор конкурентних відносин. Антимонопольне законодавство. Антимонопольна політика в Україні.
36. Сутність підприємництва та умови його існування. Види, суб'єкти та форми підприємництва.
37. Підприємство як суб'єкт економічної системи. Функції підприємств.
38. Ризик в діяльності підприємства та управління ним. Проблеми банкрутства.
39. Перспективи розвитку підприємництва в Україні.

40. Система державної підтримки малого і середнього бізнесу.
41. Сутність капіталу, його матеріально-речовий зміст та соціально-економічна форма.
42. Промисловий капітал та його кругообіг.
43. Основний і оборотний капітал. Час обороту капіталу та його складові частини.
44. Амортизація та відтворення основного капіталу. Фізичний та моральний знос основного капіталу.
45. Оборотні засоби та їх структура.
46. Показники ефективності використання основного та обігового капіталу. Рентабельність.
47. Сфера обігу в ринковій економіці. Суть, функції та місце сфери обігу у ринковій економіці
48. Природа і генезис торговельного капіталу. Торговий прибуток. Товарна біржа.
49. Генезис, природа і джерела позичкового капіталу. Норми позичкового проценту.
50. Кредит як форма руху позичкового капіталу. Форми кредиту.
51. Акціонерно-корпоративний капітал. Цінні папери.
52. Банківська система як інфраструктурний елемент сучасної ринкової економіки.
53. Фондова біржа та її функції.
54. Аграрні відносини, їх зміст та специфіка.
55. Рентні відносини. Сутність земельної ренти, її види та механізм створення.
56. Земля як економічна категорія і фактор виробництва. Форми власності на землю і форми господарювання у сільському господарстві. Ринок землі. Ціна землі.
57. Агропромислова інтеграція і агропромисловий комплекс. Агробізнес.
58. Державна політика регулювання сільськогосподарського виробництва.
59. Доходи, їх види та джерела формування. Сутність та механізм розподілу доходів.
60. Функціональний розподіл доходів. Заробітна плата, її форми та системи. Номінальна та реальна заробітна плата.
61. Підприємницький дохід. Доходи від власності та рентні доходи.
62. Сімейні доходи, їх структура та використання. Диференціація доходів населення. Заощадження населення.
63. Соціальні аспекти економічних відносин. Рівень та якість життя населення.
64. Система соціального захисту населення.
65. Роль держави у регулюванні розподілу доходів і забезпеченні соціального захисту.
66. Необхідність і суть державного регулювання в ринковій економіці.
67. Економічні функції держави. Межі державного регулювання.
68. Форми, методи та інструменти державного регулювання економіки.
69. Фінанси в системі економічних відносин. Фінансова система і фінансове регулювання.
70. Сутність і структура державного бюджету.
71. Державні доходи. Податкова система і податкове регулювання. Крива Лаффера.
72. Бюджетно-податкова система як інструмент економічної політики держави.
73. Суть світового господарства, етапи його розвитку. Сучасна організаційно-економічна структура світового господарства. Закономірності розвитку світового господарства.
74. Форми міжнародних економічних відносин.
75. Економічна інтеграція. Її суть та стадії.
76. ТНК в системі міжнародних економічних зв'язків.
77. Міжнародний поділ праці та його основні форми. Міжнародна торгівля.
78. Міжнародний рух капіталу. Причини, форми вивозу капіталу.
79. Світові валютно-кредитні відносини.
80. Міжнародна міграція робочої сили.
81. Причини виникнення, сутність і класифікація глобальних проблем.
82. Паливно-енергетична та сировинна проблеми.
83. Екологічна криза та форми її прояву.
84. Демографічні проблеми світу та шляхи їх вирішення.
85. Необхідність і форми міжнародного співробітництва у вирішенні глобальних проблем та розвитку світового господарства.

1.6.2. Приклад екзаменаційного білета

1.6.2.1. Структура екзаменаційного білета за умови здачі екзамену он-лайн

Завдання 1. Дайте письмову відповідь на теоретичне питання:

Міграція робочої сили в Україні під час війни.

(Копіювання тексту з літературних джерел не оцінюється позитивно).

Завдання 2. Вкажіть відповіді, одна з яких є правильною, на тестові завдання, що надіслані у Google-classe.

2.1. Маржиналізм характеризується вивченням:

- а) суб'єктивно-психологічних законів економічної поведінки людей і граничних величин;
- б) суб'єктивно-психологічних законів економічної поведінки людей і середніх величин;
- в) об'єктивних законів виробництва, розподілу, обміну і споживання матеріальних благ та середніх величин;
- г) об'єктивних законів виробництва, розподілу, обміну і споживання матеріальних благ та граничних величин.

...

2.25. При сплаті процента за позику гроші виконують функцію:

- а) міри вартості;
- б) засобу обігу;
- в) засобу платежу;
- г) засобу заощадження.

Завдання 3. Розв'яжіть практичну ситуацію.

Розрахуйте ціну ділянки землі за умови, що вона приносить щорічну ренту в 30 тис. грн., а банківський процент складає 15 %.

1.6.2.2. Структура екзаменаційного білета за умови здачі екзамену оф-лайн

Завдання 1. Дайте відповідь на теоретичне питання:

Міграція робочої сили в Україні під час війни.

Завдання 2. Вкажіть відповіді, одна з яких є правильною, на тестові завдання.

2.1. Маржиналізм характеризується вивченням:

- а) суб'єктивно-психологічних законів економічної поведінки людей і граничних величин;
- б) суб'єктивно-психологічних законів економічної поведінки людей і середніх величин;
- в) об'єктивних законів виробництва, розподілу, обміну і споживання матеріальних благ та середніх величин;
- г) об'єктивних законів виробництва, розподілу, обміну і споживання матеріальних благ та граничних величин.

...

2.25. При сплаті процента за позику гроші виконують функцію:

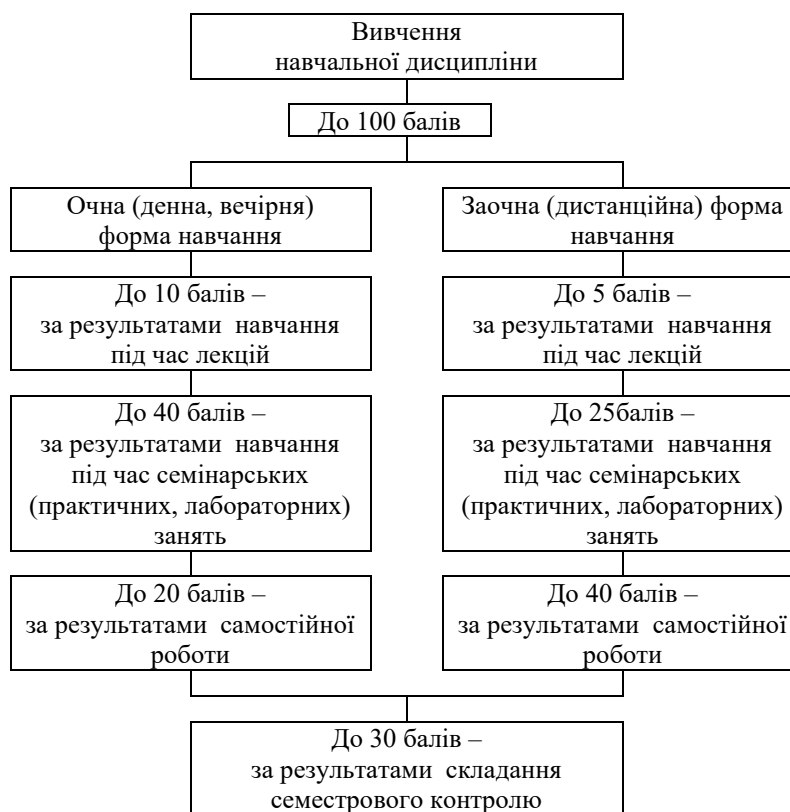
- а) міри вартості;
- б) засобу обігу;
- в) засобу платежу;
- г) засобу заощадження.

Завдання 3. Розв'яжіть практичну ситуацію.

Розрахуйте ціну ділянки землі за умови, що вона приносить щорічну ренту в 30 тис. грн., а банківський процент складає 15 %.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів здобувачам вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до схеми

2.2. Обсяг балів, здобутих здобувачем вищої освіти під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення п'яти лекційних занять за заочною формою навчання.

Отже, здобувач вищої освіти може набрати під час лекцій таку кількість балів (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Розподіл балів здобутих студентом під час лекцій

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій				
			1	2	3	4	5
1.	Заочна	5	1,0	2,0	3,0	4,0	5,0

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення чотирьох семінарських занять за заочною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному здобувачу вищої освіти до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол №16, введене в дію наказом від 08.06.2016 р. № 359/16 (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, з 01 вересня 2020

року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу здобувачів вищої освіти та виконання індивідуальних завдань, розподіляється таким чином: кожне питання першого завдання контрольної роботи оцінюється максимально чотирма балами. За виконання першого завдання здобувач вищої освіти може одержати максимально 20 балів.

Тести другого завдання оцінюються максимально 5 балами (один бал за один тест) з урахуванням наведених критеріїв в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. За виконання другого завдання здобувач вищої освіти може одержати максимально 5 балів.

За виконання третього завдання здобувач вищої освіти може одержати максимально 5 балів. Загалом за виконання контрольної роботи здобувач вищої освіти може одержати максимально 30 балів. Виконання індивідуального завдання оцінюється максимально 10 балами.

2.5. За семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену з навчальної дисципліни «Економічна теорія», здобувач вищої освіти заочної форми навчання може максимально одержати 30 балів. Перерозподіл балів в межах максимально можливого одержання їх кількості за надані студентами відповіді в усній та письмовій формі відповідно на питання, тестові завдання та розв'язок задачі екзаменаційного білета, наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Розподіл балів для семестрового контролю з навчальної дисципліни «Економічна теорія»

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер завдань екзаменаційного білета / кількість балів			Разом балів
		1	2	3	
1.	Максимальна кількість балів за відповідь на питання екзаменаційного білета	10,0	-	-	10,0
2.	Максимальна кількість балів за письмову відповідь на тестові завдання	-	10,0	-	10,0
3.	Максимальна кількість балів за розв'язок задачі	-	-	10,0	10,0
	Усього балів	10,0	10,0	10,0	30,0

3. Рекомендовані джерела

Тема 1

1. А.М. Андрищенко. Економічна теорія. Навч. Посіб. К.: Центр навчальної літератури. 2022. 520 с.
2. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232 с.
3. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
4. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с
5. Круш П.В. Основи економічної теорії. Навч. посібник. Реком. МОН України. 2023 р. 448 с.
6. Мацелюх Н.П. Основи економічної науки. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 324 с.
7. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. 416 с.
8. Федоренко В. Г. Політична економія: підручник. 2-ге вид. Київ: Алерта, 2015. 487 с.
9. Чепінога В.Г. Економічна теорія: підручник К.: Юрінком Інтер, 2023. 656 с.

Тема 2

1. А.М. Андрищенко. Економічна теорія. Навч. Посіб. К.: Центр навчальної літератури. 2022. 520 с.

2. Економічна теорія: навч. посіб. Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с.
3. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
4. Економічна теорія: політекономія: підручник для студ. вищ. навч. закл. / За ред. В. Д. Базилевича. 9-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2014. 710 с.
5. Круш П.В. Основи економічної теорії. Навч. посібник. Реком. МОН України. 2023 р. 448 с.
6. Мацелюх Н.П. Основи економічної науки. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 324 с.
7. Мочерний С.В. Економічна теорія: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. Київ: Академія, 2009. 630 с.
8. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. 416 с.
9. Федоренко В. Г. Політична економія: підручник. 2-ге вид. Київ: Алерта, 2015. 487 с.
10. Чепінога В.Г. Економічна теорія: підручник К.: Юрінком Інтер, 2023. 656 с.

Тема 3

1. А.М. Андрющенко. Економічна теорія. Навч. Посіб. К.: Центр навчальної літератури. 2022. 520 с.
2. Бублик М., Копач Т., Піхняк Т. Інноваційні системи менеджменту та їх інструменти для управління людським капіталом на ринку інформаційно-комунікаційних технологій. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 2. С. 277-285
3. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232 с.
4. Економіка: теорія і практика. Підручник. / Галушка З.І., Поченчук Г.М. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232с.
5. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
6. Економічна теорія: політична економія: підручник для студ. вищ. навч. закл. / за заг.ред. С.І. Юрія. Київ: «Кондор», 2009. 604 с.
7. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с.
8. Круш П.В. Основи економічної теорії. Навч. посібник. Реком. МОН України. 2023 р. 448 с.
9. Мацелюх Н.П. Основи економічної науки. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 324 с.
10. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія.: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. 416 с.
11. Trusova, N., Kotvytska, N., Pikhniak, T., Pavlova, M., Plotnichenko, S. & Sakun, A. (2022). Attracting foreign investment in cyclic imbalances of the economy. *Scientific Horizons*, 25(5), 101-116. DOI: 10.48077/scihor.25(5).2022.101-116.
12. Чепінога В.Г. Економічна теорія: підручник К.: Юрінком Інтер, 2023. 656 с.

Тема 4

1. А.М. Андрющенко. Економічна теорія. Навч. Посіб. К.: Центр навчальної літератури. 2022. 520 с.
2. Vita M. Havryliuk, Volodymyr K. Rudyk, Nataliia L. Korzhenivska, Tetiana A. Pikhniak and Ivanna O. Cheschnevsk. The Strategy for Managing Financial Resources of the Pension System of the Oecd Countries and Ukraine. *Economic Affairs*, Vol. 68(Special Issue), pp. 757-764, May 2023.
3. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
4. Економіка: теорія і практика. Підручник. / Галушка З.І., Поченчук Г.М. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232с
5. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с.
6. Економічна теорія: політекономія: підручник для студ. вищ. навч. закл. / За ред. В. Д. Базилевича. 9-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2014. 710 с.

7. Ihor Yaremko, Tetyana Pikhnyak, Nataliya Dumych. The use of financial instruments: European experience and lessons for Ukraine. *International Economic Journal. Economics, Entrepreneurship, Management*. Vol. 9, No. 2. 2022.19-30. DOI: 10.23939/eem2022.02.019.
8. Круш П.В. Основи економічної теорії. Навч. посібник. Реком. МОН України.2023 р. 448 с.
9. Мацелюх Н.П. Основи економічної науки. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 324 с.
10. Піхняк Т.А., Березюк А. В. Інфляція в Україні: причини, наслідки та антиінфляційна політика. *Економіка, фінанси, облік, управління та право: проблеми, тенденції, досягнення: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції* (Полтава, 9 листопада 2021 р.): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2021. Ч. 1. С.6-8.
11. Піхняк Т., Слободян М., Мовчан В. Державний борг України та інших країн: порівняльний аспект. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. Том 328 № 2 (2024). С.39-43.
12. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016.416 с.
13. Федоренко В. Г. Політична економія: підручник. 2-ге вид. Київ: Алерта, 2015. 487 с.
14. Чепінога В.Г. Економічна теорія: підручник К.: Юрінком Інтер,2023. 656 с.

Тема 5

1. А.М. Андрищенко. Економічна теорія. Навч. Посіб. К.: Центр навчальної літератури. 2022. 520 с.
2. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
3. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с
4. Круш П.В. Основи економічної теорії. Навч. посібник. Реком. МОН України.2023 р. 448 с.
5. Мацелюх Н.П. Основи економічної науки. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 324 с.
6. Мочерний С.В. Економічна теорія: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. Київ: Академія, 2009.630 с.
7. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016.416 с.
8. Федоренко В. Г. Політична економія: підручник. 2-ге вид. Київ: Алерта, 2015.487 с.
9. Чепінога В.Г. Економічна теорія: підручник К.: Юрінком Інтер,2023. 656 с.

Тема 6

1. А.М. Андрищенко. Економічна теорія. Навч. Посіб. К.: Центр навчальної літератури. 2022. 520 с.
2. Bublyk M., Mykhailov V., Matseliukh Y., Pihniak T., Selskyi A., Grybyk I. Change management in R&D-quality costs in challenges of the global economy. *CEUR Workshop Proceedings*, 2021. Vol. 2870, pp. 1139–1151. URL: <http://ceur-ws.org/Vol 2870 /paper83.pdf>.
3. Vita M. Havryliuk, Volodymyr K. Rudyk, Nataliia L. Korzhenivska, Tetiana A. Pikhniak and Ivanna O. Cheschnevska. The Strategy for Managing Financial Resources of the Pension System of the Oecd Countries and Ukraine. *Economic Affairs*, Vol. 68(Special Issue), pp. 757-764, May 2023.
4. Економіка: теорія і практика. Підручник. / Галушка З.І., Поченчук Г.М. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232с
5. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
6. Економічна теорія: політекономія: підручник для студ. вищ. навч. закл. / За ред. В. Д. Базилевича. 9-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2014. 710 с.
7. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с.
8. Круш П.В. Основи економічної теорії. Навч. посібник. Реком. МОН України.2023 р. 448 с.
9. Піхняк Т.А., Костарной С.В. Податкові преференції, як засіб підтримки суб'єктів господарювання в умовах пандемії. *Збірник праць Таврійського державного агротехнологічного університету імені Д.Моторного (ТДАТУ). Економічні науки*. №1(45), 2022

р. С.112-118.

10. Мацелюх Н.П. Основи економічної науки. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 324 с.
11. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. 416 с.
12. Трусова Н.В., Радченко Н.Г., Піхняк Т.А. Податки в системі мобілізації публічних доходів. *Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного. Економічні науки.* №2(44), 2021. С. 193 -201.
13. Федоренко В. Г. Політична економія: підручник. 2-ге вид. Київ: Алерта, 2015. 487 с.
14. Чепінога В.Г. Економічна теорія: підручник К.: Юрінком Інтер, 2023. 656 с.

Тема 7

1. А.М. Андрищенко. Економічна теорія. Навч. Посіб. К.: Центр навчальної літератури. 2022. 520 с.
2. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с
3. Економічна теорія: політекономія: підручник для студ. вищ. навч. закл. / За ред. В. Д. Базилевича. 9-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2014. 710 с.
4. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
5. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с.
6. Круш П.В. Основи економічної теорії. Навч. посібник. Реком. МОН України. 2023 р. 448 с.
7. Мацелюх Н.П. Основи економічної науки. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 324 с.
8. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія : навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. 416 с.
9. Федоренко В. Г. Політична економія: підручник. 2-ге вид. Київ: Алерта, 2015. 487 с.
- Чепінога В.Г. Економічна теорія: підручник К.: Юрінком Інтер, 2023. 656 с.

Тема 8

1. А.М. Андрищенко. Економічна теорія. Навч. Посіб. К.: Центр навчальної літератури. 2022. 520 с.
2. Г. І. Башнянин, М. Г. Москва, М. Я. Вірт, Т. А. Піхняк. Державне управління малим підприємництвом у трансформаційній економіці України : монографія. Львів: ЛІГА-ПРЕС, 2014. 170 с.
3. Господарський кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Економіка: теорія і практика. Підручник. / Галушка З.І., Поченчук Г.М. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232с
5. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
6. Ihor Yaremko, Tetyana Pikhnyak, Nataliya Dumych. The use of financial instruments: European experience and lessons for Ukraine. *International Economic Journal. Economics, Entrepreneurship, Management.* Vol. 9, No. 2. 2022. 19-30. (Міжнародне фахове видання). DOI: 10.23939/eem2022.02.019.
7. Круш П.В. Основи економічної теорії. Навч. посібник. Реком. МОН України. 2023 р. 448 с.
8. Мацелюх Н.П. Основи економічної науки. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 324 с.
9. Піхняк Т. А. Сучасні виклики для економічного розвитку малого підприємництва в Україні. *Приазовський економічний вісник.* 2021. № 2 (25). С.24-30.
10. Піхняк Т.А., Костарной С.В. Податкові преференції, як засіб підтримки суб'єктів господарювання в умовах пандемії. *Збірник праць Таврійського державного агротехнологічного університету імені Д.Моторного (ТДАТУ). Економічні науки.* №1(45), 2022 р. С.112-118.

11. Піхняк Т.А. Економічні наслідки сучасних проблем в Україні: Covid-19. Фінанси та підприємництво: стан, проблеми та перспективи змін у кризовій економіці: *збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Запоріжжя, 20 лютого 2021 року). Східноукраїнський інститут економіки та управління. Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2021. С.43-46.
12. Піхняк Т. А. Фактори підвищення ефективності діяльності суб'єктів малого підприємництва. *XIV Міжнародна науково - практична конференція «Current issues of science and education»*, 23–26 березня 2021р., Рим, Італія. С. 46-50.
13. Про підприємництво: Закон України від 07.02.1991 № 698-ХП. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/698-12>.
14. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016.416 с.
15. Стратегії розвитку бізнесу: теорія і практика : навч. посібник / Зоя Галушка, Олена Лусте. Чернівці : Чернівець. над. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 288 с.
16. Trusova, N., Kotvytska, N., Pikhniak, T., Pavlova, M., Plotnichenko, S. & Sakun, A. (2022). Attracting foreign investment in cyclic imbalances of the economy. *Scientific Horizons*, 25(5), 101-116. DOI: 10.48077/scihor.25(5).2022.101-116.
17. Чепінога В.Г. Економічна теорія: підручник К.: Юрінком Інтер,2023. 656 с.

Тема 9

1. А.М. Андрющенко. Економічна теорія. Навч. Посіб. К.: Центр навчальної літератури. 2022. 520 с.
2. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
3. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с.
4. Круш П.В. Основи економічної теорії. Навч. посібник. Реком. МОН України.2023 р. 448 с.
5. Мацелюх Н.П. Основи економічної науки. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 324 с.
6. Про банки і банківську діяльність: Закон України 07.12.2000 № 2121-III. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
7. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України 23.02.2006 № 3480-IV. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
8. Федоренко В. Г. Політична економія: підручник. 2-ге вид. Київ: Алерта, 2015. 487 с.
9. Чепінога В.Г. Економічна теорія: підручник К.: Юрінком Інтер,2023. 656 с.
10. Якобчук В. П. Економічна теорія: навч. посібник. 3-те вид., перероб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2015. 408 с.
- 11.Чепінога В.Г. Економічна теорія: підручник К.: Юрінком Інтер,2023. 656 с.

Тема 10

1. А.М. Андрющенко. Економічна теорія. Навч. Посіб. К.: Центр навчальної літератури.2022. 520 с.
2. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
3. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с
4. Економічна теорія: політекономія: підручник для студ. вищ. навч. закл. / За ред. В. Д. Базилевича. 9-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2014. 710 с.
5. Круш П.В. Основи економічної теорії. Навч. посібник. Реком. МОН України.2023 р. 448 с.
6. Мацелюх Н.П. Основи економічної науки. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 324 с.
7. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016.416 с.
8. Федоренко В. Г. Політична економія: підручник. 2-ге вид. Київ: Алерта, 2015.487 с.
9. Чепінога В.Г. Економічна теорія: підручник К.: Юрінком Інтер,2023. 656 с.

Тема 11

1. А.М. Андрищенко. Економічна теорія. Навч. Посіб. К.: Центр навчальної літератури. 2022. 520 с.
2. Бюджетний кодекс України: Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. Верховна Рада України, Законодавство України, [URL:http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17](http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17).
3. Vita M. Havryliuk, Volodymyr K. Rudyk, Nataliia L. Korzhenivska, Tetiana A. Pikhniak and Ivanna O. Cheschnevska. The Strategy for Managing Financial Resources of the Pension System of the Oecd Countries and Ukraine. Economic Affairs, Vol. 68(Special Issue), pp. 757-764, May 2023.
4. Економіка: теорія і практика. Підручник. / Галушка З.І., Поченчук Г.М. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232с
5. Економічна теорія: політекономія: підручник для студ. вищ. навч. закл. / За ред. В. Д. Базилевича. 9-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2014. 710 с.
6. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с
7. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
8. Круш П.В. Основи економічної теорії. Навч. посібник. Реком. МОН України.2023 р. 448 с.
9. Мацелюх Н.П. Основи економічної науки. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 324 с.
10. Піхняк Т.А., Піхняк О.А. Роль монетарної політики України в умовах воєнного стану. *Актуальні проблеми сьогодення у сфері фінансів, обліку та аудиту: тези доповідей VIII Всеукраїнської науково - практичної конференції*, 23 травня 2024 р. Хмельницький: ХКТЕІ, 2024.С.134-138.
11. Піхняк Т., Слободян М., Мовчан В. Державний борг України та інших країн: порівняльний аспект. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. Том 328 № 2 (2024). С.39-43.
12. Податковий кодекс України: Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Верховна Рада України, Законодавство України, [URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17).
13. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016.416 с.
14. Федоренко В. Г. Політична економія: підручник. 2-ге вид. Київ: Алерта, 2015. 487 с.
15. Чепінога В.Г. Економічна теорія: підручник К.: Юрінком Інтер,2023. 656 с.

Тема 12

1. А.М. Андрищенко. Економічна теорія. Навч. Посіб. К.: Центр навчальної літератури.2022. 520 с.
2. Bublyk M.I. M.M. Nashkerska, T.A. Pikhniak. *Economic Complexity Development by Implementing Production Strategies to Reduce Resource Consumption in the Conditions of a Circular Economy*. Economic journal Odessa polytechnic university. 2024. № 2 (28). P. 101-113.
3. Економіка: теорія і практика. Підручник. / Галушка З.І., Поченчук Г.М. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232с
4. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
5. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с.
6. Круш П.В. Основи економічної теорії. Навч. посібник. Реком. МОН України.2023 р. 448 с.
7. Марченко О. С. Економічна теорія: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 131 с.
8. Мацелюх Н.П. Основи економічної науки. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 324 с.
9. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. Верховна Рада України. Законодавство України. [URL: http://zakonO.rada.gov.ua/laws/show/959-12](http://zakonO.rada.gov.ua/laws/show/959-12).
10. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія.: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016.416 с.

11. Trusova, N., Kotvytska, N., Pikhniak, T., Pavlova, M., Plotnichenko, S. & Sakun, A. (2022). Attracting foreign investment in cyclic imbalances of the economy. *Scientific Horizons*, 25(5), 101-116. DOI: 10.48077/scihor.25(5).2022.101-116.
12. Чепінога В.Г. Економічна теорія: підручник К.: Юрінком Інтер, 2023. 656 с.

Тема 13

1. А.М. Андрущенко. Економічна теорія. Навч. Посіб. К.: Центр навчальної літератури. 2022. 520 с.
2. Bublyk M.I. M.M. Nashkerska, T.A. Pikhniak. Economic Complexity Development by Implementing Production Strategies to Reduce Resource Consumption in the Conditions of a Circular Economy. *Economic journal Odessa polytechnic university*. 2024. № 2 (28). P. 101-113.
3. Економіка: теорія і практика. Підручник. / Галушка З.І., Поченчук Г.М. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232с
4. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с
5. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
6. Мацелюх Н.П. Основи економічної науки. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 324 с.
7. Круш П.В. Основи економічної теорії. Навч. посібник. Реком. МОН України. 2023 р. 448 с.
8. Піхняк Т.А. Економічні наслідки сучасних проблем в Україні: Covid-19. *Фінанси та підприємництво: стан, проблеми та перспективи змін у кризовій економіці: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 20 лютого 2021 року). Східноукраїнський інститут економіки та управління*. Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2021.
9. Піхняк Т., Слободян М., Мовчан В. Державний борг України та інших країн: порівняльний аспект. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. Том 328 № 2 (2024). С.39-43.
10. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. 416 с.
11. Федоренко В. Г. Політична економія: підручник. 2-ге вид. Київ: Алерта, 2015. 487 с.
12. Чепінога В.Г. Економічна теорія: підручник К.: Юрінком Інтер, 2023. 656 с.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : www.minfin.gov.ua.
5. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua> .
7. Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php>.
8. Офіційний сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua>.
9. Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua>.
10. Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua>.
11. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua>.
12. Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua>.
13. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/>.
14. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua>.

Оновлення навчально – методичних матеріалів:

Викладач дисципліни –

доцентка кафедри менеджменту, економіки, статистики та цифрових технологій, к.е.н, доцентка

Тетяна ПІХНЯК

27 серпня 2024 року

Схвалено кафедрою менеджменту, економіки, статистики та цифрових технологій
27 серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувачка кафедри _____

Наталія ЗАХАРКЕВИЧ

27 серпня 2024 року